

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8335/2560

นายพอล โรเบิร์ต รัสเซลโจทก์ บริษัทกัลฟ เอเจนซี คัมปะนี (ประเทศไทย) จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 49, พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 14

## ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมายเลข จ.1 ข้อ 8 ระบุว่าให้ใช้กฎหมายประเทศไทยบังคับกับสัญญาฉบับนี้ ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ ให้ระงับโดยวิธีอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศไทย และสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมายเลข จ.3 ข้อ 9 ระบุว่าให้ใช้กฎหมายประเทศสวีเดน บังคับกับสัญญาฉบับนี้ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ ให้ระงับโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศสวีเดน แสดงว่าโจทก์และจำเลยประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทระหว่างกันโดยวิธีอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อโต้แย้งที่เกิดจากสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงาน แต่โจทก์ฟ้องให้จำเลยจ่ายค่าชดเชยและค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นการใช้สิทธิที่เกิดขึ้นภายหลังจากสัญญาจ้างแรงงานระหว่างโจทก์และจำเลยเลิกกันอันเป็นไปตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 118 และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 49 รวมทั้งทำให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายในการกลับภูมิลำเนาก็เกิดขึ้นภายหลังจากที่จำเลยเลิกจ้างโจทก์แล้ว ไม่ใช่เป็นการฟ้องเกี่ยวกับกรณีพิพาทซึ่งเกิดจากสัญญาจ้างแรงงาน และเป็นผลให้ไม่ต้องนำกฎหมายของประเทศสวีเดนมาใช้บังคับตามสัญญาจ้างแรงงาน โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลแรงงานกลางได้โดยไม่ต้องเสนอต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดก่อน

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระค่าชดเชย 2,481,909.20 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม 3,000,000 บาท และค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายในการกลับภูมิลำเนา 200,000 บาท พร้อมอัตรดอกเบี้ย 7.5 ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนและให้จำเลยออกหนังสือรับรองการทำงานแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ในวันที่จำเลยยื่นคำให้การ จำเลยยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้โจทก์ไปดำเนินทางอนุญาโตตุลาการก่อน วันนัดพิจารณาคดีได้สวนคำร้องแล้ว มีคำสั่งว่า อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 14 ให้จำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความ โจทก์อุทธรณ์คำสั่งต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ศาลแรงงานกลางฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า โจทก์เป็นบุคคลสัญชาติอังกฤษ มีภูมิลำเนาอยู่ประเทศจีน จำเลยเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จัดทะเบียนตามกฎหมายไทยโดยเป็นบริษัทลูกของบริษัทกัลฟ เอเจนซี คัมปะนี จำกัด ที่จดทะเบียนตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาบริษัทดังกล่าวมีกองทุนของประเทศสวีเดนเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เกินกว่าร้อยละ 50 โจทก์จำเลยตกลงทำสัญญาจ้างแรงงานฉบับแรกตามเอกสารหมายเลข จ.1 และฉบับที่ 2 ตามเอกสารหมายเลข จ.3 โดยสัญญาจ้างแรงงานตามเอกสารหมายเลข จ.1 โจทก์เริ่มงานเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ส่วนสัญญาจ้างแรงงานตามเอกสาร

หมาย จ.3 โจทก์เริ่มทำงานวันที่ 1 ตุลาคม 2552 ตำแหน่งสุดท้ายเป็นผู้จัดการฝ่ายวางแผนและจัดซื้อการขนส่งทางทะเล ได้รับค่าจ้างสุดท้ายเดือนละ 9,500 ดอลลาร์สหรัฐ เงินช่วยเหลือค่าเช่าบ้านเดือนละ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐ ตามสัญญาจ้างแรงงานดังกล่าวมีข้อตกลงในสัญญาเกี่ยวกับเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายและเรื่องเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ โดยสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมาย จ.1 ข้อที่ 8 ระบุว่า ให้ใช้กฎหมายประเทศไทยบังคับกับสัญญาฉบับนี้ ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ให้ระงับโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศไทยว่าด้วยเรื่องอนุญาโตตุลาการ ส่วนสัญญาจ้างแรงงานตามเอกสารหมาย จ.3 ข้อที่ 9 ระบุว่า ให้ใช้กฎหมายประเทศสวิตเซอร์แลนด์บังคับกับสัญญาฉบับนี้ ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ให้ระงับโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศสวิตเซอร์แลนด์ว่าด้วยเรื่องอนุญาโตตุลาการ วันที่ 3 เมษายน 2556 จำเลยเลิกจ้างโจทก์ให้มีผลในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2556 ตามหนังสือสัญญาเลิกจ้าง โดยโจทก์รับทราบการบอกเลิกจ้างวันที่ 25 เมษายน 2556 และทำงานเป็นวันสุดท้าย จำเลยยังคงจ่ายค่าจ้างและเงินช่วยเหลือค่าเช่าบ้านและนำส่งเงินประกันสังคมให้โจทก์ และคู่ความทั้งสองฝ่ายยังไม่ผ่านกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการมาก่อน แล้ววินิจฉัยว่าแม้จะเป็นใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 ก็ตาม แต่การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวมีมูลสืบเนื่องมาจากการที่โจทก์จำเลยตกลงกันตามสัญญาจ้างแรงงาน เมื่อจำเลยเลิกจ้างโจทก์อันก่อให้เกิดข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างแรงงานแล้ว ข้อพิพาทดังกล่าวจึงต้องรับได้การชี้ขาดจากอนุญาโตตุลาการตามข้อตกลงเสียก่อน เมื่อยังไม่ดำเนินการขอให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดและไม่ปรากฏเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาโตตุลาการเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้ หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ จึงไม่อาจเสนอคดีต่อศาลได้ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 14 ให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ประการเดียวว่า การที่โจทก์ยังไม่ได้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการก่อน โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลแรงงานกลางได้หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โจทก์และจำเลยทำสัญญาจ้างแรงงานต่อกันโดยมีข้อตกลงในสัญญาเกี่ยวกับเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายและเรื่องเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการไว้ โดยตามสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมาย จ.1 ข้อ 8 ระบุใจความว่าให้ใช้กฎหมายประเทศไทยบังคับกับสัญญาฉบับนี้ ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ให้ระงับโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศไทยว่าด้วยเรื่องอนุญาโตตุลาการ และสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมาย จ.3 ข้อ 9 ระบุใจความว่าให้ใช้กฎหมายประเทศสวิตเซอร์แลนด์บังคับกับสัญญาฉบับนี้ ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับสัญญาฉบับนี้ให้ระงับโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายประเทศสวิตเซอร์แลนด์ว่าด้วยเรื่องอนุญาโตตุลาการ แสดงว่าโจทก์และจำเลยประสงค์จะให้มีการระงับข้อพิพาทระหว่างกันโดยวิธีอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อโต้แย้งที่เกิดจากสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงาน แต่คดีนี้เป็นคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระค่าชดเชยซึ่งเป็นการใช้สิทธิที่เกิดขึ้นภายหลังจากสัญญาจ้างแรงงานระหว่างโจทก์และจำเลยเลิกกันแล้วอันเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 118 ที่บัญญัติกำหนดให้นายจ้างชำระค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างที่เลิกจ้าง และขอให้จำเลยชำระค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 49 ที่บัญญัติกำหนดในกรณีนายจ้างเลิกจ้างและที่ขอให้จำเลยชำระค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายในการกลับภูมิลำเนาที่เกิดขึ้นหลังจากที่จำเลยเลิกจ้างโจทก์แล้วด้วย จึงไม่ใช่ว่าการฟ้อง

เกี่ยวกับกรณีพิพาทซึ่งเกิดจากสัญญาจ้างแรงงานตามสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมายเลข จ.1 และ จ.3 และเป็นผลให้ไม่ต้องนำกฎหมายของประเทศสวีเดนมาใช้บังคับตามสัญญาจ้างแรงงานเอกสารหมายเลข จ.3 ข้อ 9 โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลแรงงานได้โดยไม่ต้องเสนอคดีต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อการวินิจฉัยชี้ขาดก่อน ที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าโจทก์ยังไม่ได้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการไม่มีสิทธิเสนอคดีต่อศาลและมีคำสั่งให้จำนำคดีของโจทก์เสียจากสารบบความ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น เมื่อศาลแรงงานกลางยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นที่ว่าโจทก์มีสิทธิได้รับค่าชดเชย ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม และค่าใช้จ่ายในการกลับภูมิลำเนาหรือไม่ เพียงใด จึงต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวเสียก่อน พิพากษายกคำสั่งศาลแรงงานกลาง ให้ศาลแรงงานกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

## องค์คณะ

นิยุต สุภัทรพาหิรผล · ธีระพงศ์ จิระภาค · วิรุพห์ แสงเทียน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8335/2560>